

Opening Pannekoekenhuis De Waag door wethouder mevrouw Krijs-Kok (met schaar en bloemen), op 28 april 1971. Links naast mvr. Krijs, horecaondernemer Wim de Wit met voor hem zijn zoon Jos en neef John de Wit; rechts schuin achter en naast haar, de dames De Wit-Drabbel en De Wit-Mooger. Op de achtergrond Leksreeks eigenaars/journalist Jan van der Pijp. Foto collectie familie de Wit.

Vrouwen in het gemeentebestuur Ald de Vaal

Tot in de jaren zestig van de twintigste eeuw was het in Nederland gebruikelijk dat vrouwen automatisch hun baan verloren zodra ze in het huwelijk traden. Daarnaast waren vrouwen die getrouwd waren automatisch handelingsonbekwaam. Tot in de jaren tachtig van de twintigste eeuw hadden gehuwde vrouwen aanzienlijk minder rechten in de sociale zekerheid, was een gewelddaad als verkrachting niet strafbaar wanneer dit door de echtgenoot gebeurde en bestond voor vrouwen geen recht op gelijk loon.

Vrouwenemancipatie

Tot een wetwijziging in 1956 mocht een gehuwde vrouw in Nederland niet zelfstandig een overrekenkast afsluiten. Alleen met medewerking van de man/echtgenoot kon een vrouw rechtshandelingen verrichten. Als de vrouw werk had en dus ook inkomsten, moest ze na de bruiloft ontslag nemen. Een meerderjarige ongehuwde vrouw was overigens wel handelingsbekwaam, omdat zij niet in de eerste plaats moeder van haar toekomstige kinderen was.¹

Jonge vrouwen van tegenwoordig, kunnen zich het bovenstaande niet indenken. Zij hebben dezelfde vrijheden en rechten als mannen. Maar in de tijd gezien is 1956 niet zo lang geleden en hoewel de strijd om gelijke rechten formeel gezien is gestreden, laat de praktijk nog steeds een ander beeld zien. Zeker als het gaat om hogere functies bij de overheid en in het bedrijfsleven.

Vrouwen op hoge overheidsposten moesten in 1980 nog met een lampje worden gezocht. Bij de gemeenteraden is het beeld nu nog steeds slecht. Het aantal vrouwelijke raadsleden schommelt al verkiezingen lang rond een kwart van het totaal. Bij de busgemeenten en wethouders is het ook niet beter.² Echter, in 2014 hebben zes vrouwen zitting in de gemeenteraad van Schoonhoven.³ Dat is 40% van het totaal en hiermee ver boven het landelijk gemiddelde van 28,3%.⁴ En er is één vrouwelijke wethouder. Van 1988 tot 2005 heeft Schoonhoven ook een vrouwelijke burgemeester gehad. Je kunt je afvragen: loopt Schoonhoven voorop in de vrouwenemancipatie?

De Grondwet van 1848 kende het kiesrecht toe aan Nederlanders die een bepaalde som aan belastingen betaalden (censuskiesrecht). In deze grondwet was niet uitdrukkelijk bepaald dat vrouwen geen kiesrecht hadden, maar dat sprak voor de wetgever uit die tijd dan ook van zelf. Toch heeft dit problemen opgeleverd. De voorvechter voor vrouwenkiesrecht Aletta Jacobs probeerde gebruik te maken van het ontbreken van de uitsluiting. Zij wilde zich in Amsterdam op de keizerslijst laten plaatsen. Het verzoek werd echter afgewezen, ook na een proces dat eindigde bij de Hoge Raad. Bij de Grondwethervorming van 1887 werd toen uitdrukkelijk opgenomen dat alleen mannelijke ingezetenen kiesrecht hadden.